

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Prețu pnenumeratiunii pentru Săbiiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 66 ANULU XXI.

Săbiiu, în 16/28 Augustu 1873.

În celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. și țieri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. siralu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Deputati alesi la congresu.

În cerculu X (cleric.) s'a alesu P. Protopresb. Petru R o s c a.

În cercurile (laice) următorie s'au alesu: Dr. Demetriu R a c u c i u adv. în cerc. I; Visarionu R o m a n u Dir. „Albinei“ în cerc. II; Dr. Lazaru P e t c o adv. în cerc. XIX; Stefanu I o s i f u profesorul gimnasiulu în cerc. V; Simeonu P o p e s c u, teologu abs. în cerc. VII.

Din provincia.

în 8/20 Augustu.

Domnule redactoru! De cându nu v'amu mai scrisu, mi vine a crede — ca d'v'ostă veți fi cugetatu ca noi cesti din provincia vomu stă totu pitulati după cupțoriu de frică a ciurii, ce umbra astadi crucisii curmedisii prin țiera. Și diu eră pe aci se o gaciti. Pitulati ce e dreptu n'amu statu, — dara de frică n'amu dusu dorulu. Că se credi dara dle red. ca mai suntemu încă până adi în viață, asta apucă condeiulu spre a ve mai scrie putientelu și de pe la noi din provincia.

Cu lucruri referitoare la politica — n'o sa ve încomodedi asta-data, căci politică și altcuntru nu este ocupatiunea noastră — acelu din provincia, abstragendu — ca noi românii preste totu pare ca amu gata o cu politică. Abia mai scimu unde ni s'a ruptu firulu, — și va mai trece câte multu tempu până cându 'lu vomu afla. Până atunci sa fimu dara numai cu rebdare, — aducendu-ne aminte spre mângăiere, ca strabunii noștri au avutu îndecitu mai multe suferințe și greutăți, decâtu cele ce le avemu noi astadi, iera deca la multe neplăceri și suferințe mai suntemu uneori și noi cauză — prin neînțelegerile noastre, apoi sa nu ne rusinăm a înveți din cele patite.

Încătu despre starea poporulu nostru din provincia, nu suntu în stare a referă nici o nouitate îmbucurătoare. Secetă ce domnesce de unu tempu îndelungatu, caldură cea nădusitoare ne-a nimicitu cu totulu speranțele cele frumoșe ce le avemu în rodirea cucuruzulu. Bucate merunte încă avuremu putiene, ba secară cea palită și slabă rodită abia va ajunge evreiloru pentru ferberă de spirtu pe sēm'a poporulu, carele și până aci a scapatatu și saracitu — gata de a loă lumea în capu. Cu unu cuventu prognostice — ce ne facu a crede ca avemu a ne acceptă la unu viitoriu funestu. Alături cu lipsă ce ne amenința poporulu, mai grasă și apoi și „coleră“, — această boala grea și furișă, ce și până aci a facutu o multime de victime, a culcatu la pamentu unu numeru mare de bratie muncitoare, și a lasatu după sine o multime de orfani lipsiți. Parcă e o resbunare nouă a ursitei asupră betulu poporulu. Știința mediciloru esplotată de sute de ani, cu referința la morbulu colerei, — se afla după cum vediremu, încă într-o stare foarte primitivă.

Sa nu credeti înse dle red.!, ca în midiloculu astoru calamități nu ne-amu interesă și noi de acelu celu importantu ce ne acceptă, — înțelegu alegerea noului Metropolitu, ce are a se efectui în congresulu nostru nationalu bisericescu convocatu pe 26 a lunei curente. A ne ocupă și a ne interesă de această chestiune, este o datorință sacra a noastră a tuturor — căți mai tenemu contu de institutiunile noastre bisericesci nationali — fără că sa ne fi permis a da uitărei: ce a fostu — și ce mai este încă până astadi — biserică — pentru noi? —

Dupa cum veți fi vedutu dle red. jurnalistică magiara și germană încă se ocupa foarte multu cu chestiunea acestei alegeri. — Unii vrău se deduca această, din motivulu, căci și jurnalistii străini dau o mare importantă acestui actu; alții atribuie a-

ceastă interesare lipsei de materialu — mai vertosu de cându cu încetarea ședintelor diatali; alții ierăsi ca jurnalele străine aru avé de cugetu a ne tulbură nitielu apă, spre a ne încalci și a înaintă neînțelegerile noastre, mai vertosu prin numirea și clasificarea barbatiloru noștri — după cum facu de curendu dinariulu magiaru — opositionalu, — „Hon“, carele în nrulu seu din 17 a curente, pune înaintea publiculu seu cu numele unu siru de aspiranti la scaunulu metropolitanu, clasificându-i după plăculu și voi'a sea, fără a-si găsi pre omulu carele sa-lu multiamesca. Asiă d. e. unulu — dice — numitulu diariu magiaru e slabu și neputinciosu; altulu betrănu dara în putere — are prașă — dara n'are teoria; alu treilea e învețiatu, are multe științe teoretice, e activu, sufletu bunu de omu, carele nu scia greși nici la o muscă, — dara fără prașă și esterosu plăcutu; alu patrulea înaltu frumosu și plăcutu, dara n'are o cultura mai înaltă, ce se recere pentru unu Metropolitu. etc. etc. Firesce ca nice clasificarea după colorea și tienută politica a fiesce-cărui aspirante nu pôte lipsi, — și neindustritu apoi — după cum se vede cu nici unulu trece la d. Mocioni și Babesiu. —

Dara se lasămu, — ca de aceste vomu mai ceti și audi noi încă multe până cându va trece actulu alegeri. Datorința noastră este a ne cunoșce adeveratulu interesu, a ne cunoșce omenii și pre noi insine, a face — fără ori ce patima o revista preste trecutulu — și a caută cu destulă serioșitate la viitoriu; iera aspirantiloru la această demnitate — deca ne aru fi permis — nu le-amu pôte recomandă alta, decâtu că fiesce-care sa-si mesure poterile sele, — sa-si traga bine socotă cu sine, aducendu-si aminte ca fiitorulu metropolitanu are a continuă firulu intreruptu, a calcă în urmă marelui Arhieru Andreiu, — carele a fostu unu fenomenu rar pe orizontele nostru bisericesci și nationali, că carele numai tempulu și chiaru secolii potu produce.

Dealtmintrea ori-care aru fi rezultatulu alegeri, atâtă stă, ca sôrtea fiitorulu Metropolitu la noi, nu e de invidiatu. Congresulu viitoriu — acea cununa frumoșă — compusa din 120 barbati distincți, în mână căroră, clerulu și poporulu credinciosu si-a depusu increderea sea, are o problema grea de deslegatu, are a caută omulu — barbatulu — întru carele va afla concentrate cele mai numeroșe cualități, cele mai frumoșe virtuti; și congresulu va pôte afla pré usioru în sinulu seu pre barbatulu cautatu, îndată ce-si va luă de problema, ca salutea bisericii ni este astadi legea suprema, fără a se da locu patimiloru personali, cari s'au îndatinatu a joacă în dilele noastre o rolă nefericită în lume. Motivulu din care a întemeiatu Christosu biserică sea — a fostu fericea, și bazea pre carea a zidit'ă a fostu dragostea, carea unică este în stare a produce: unitatea, armonia, concordia și puterea noastră. Acestu motivu, această baza are a servi de cinosura și barbatiloru noștri din cari se compune congresulu.

Noi cesti din provincia numai astfelu, și pre această cale potemu acceptă unu resultatulu bunu, numai prin asemenea midiloc credemu ca și va pôte deslegă congresulu viitoriu sublimă sea problema; de aceea ve marturisescu dle red., ca procedoră cea dictătoare și nesocotită, a redacțiunii „Albinei“ respective a dlui B a b e s i u, ce contribuie foarte multu la sfășierea și împarecherea barbatiloru noștri, ne-a pusu la cugete, că sa nu-lu mai potemu înțelegere: ce vră, și unde tientesce? Nu e tempulu a ne dimite la vorbe mai de sprăpe cu d-sea dara cându d-sea numai eca asiă din bunu seninu prin corespondințele sele intrăba cu inversiunare pre cei dela „Telegr. Rom.“ unde ve este, mitea, inimă, rusnea, ne vine a crede, ca dlui numai tiene întru nimică contu, nici baremu de ceea ce lumea numesce, buna cuviința; iera procedură d-sele cea ostilă fată cu venerată persoană a parintelui vicariu

Pope'a, în carele de unu tempu îndelungatu cu putiena intrerupere arunca cu țina, ne-a umplutu de grăția și indignatiune. — Are ore d-lui tactu, are inima de român, este elu fiulu celu devotatu alu bisericii ortodoxe, — atunci, cându și folosesce cunoștințele sele frumoșe spre a despopularisă, spre a lovi într-unu barbatu distincțu și erudit, — carele a fostu și este totdeună cu trupu și sufletu alu națiunii și a-lu bisericii? Prin aceste maniere crede dlui ca va face bine națiunii și bisericii sele, pentru care — dice ca s'a ostenitu și s'a sacrificatu? Deca crede astfelu, — apoi s'a însielatu amar! Ori crede dlui — ca lovindu cu țina d'arendulu în cei mai meritati barbati ai noștri, remonendu în urmă urmeloru singuru — eu putientei sei aderinti — cari pôte încă lu voru parasi în dile de ispita, — va pôte salvă și ferici singuru națiunea și biserică? — Faca bine sa nu credă această. Dlu Babesiu ni spune în nr. 58 alu „Albinei“ ca are raporturi la mână despre persoană parintelui Vicariu Pope'a. Bine, dle B! numai sa nu ve însiele cei ce ve facu raportele. Și diu — avutati dv'ostă d-le B! lipsa de atari raporte secrete — respective denunciări — despre o persoană atât de cunoscută, — carea alături cu d-v'ostă a lucratu la lumină dilei, — nu în ascunsu ci în fată lumei? Pre calea această nu vomu ajunge, nu potemu ajunge la nici unu bine.

Șcrietoriulu acestoru șire cunoșce de decenii pre P. Arhimandritu Pope'a, și deca e vorbă de însușiri, apoi potu sa dicu ca însușirile cele mai nobile le are densulu, preste tôte inse caracterulu seu celu firmu este respectatu de totu căți 'lu cunoscu și nu sciu la o întrebare de deadreptulu ce aru respunde la aceste dle B. — Dlu Babesiu cându spune ca are raporte despre persoană P. Arhim. Pope'a, aru trebui sa cugete ca publiculu nu este asiă de tontu că sa credă numai cele dise de d-sea respective de dluru, sa cugete ca publiculu va cugetă și la împregiorarea acea, ca acum de vre-o doi trei ani încôca carea a condusu mai multu afacerile archidieceșe și cum le-au condusu, trebue sa nu fia asiă slabi de memoria și sa-si aduca aminte ca sinodele archidieceșane, cari diu! tragu mai multu în cupana de cătu sute de raporte resp. denunciări de ale dlui B. și au dlsu verdictele loru cele favorabile pentru P. Arhim. Pope'a și asiă publiculu pôte veni lesne la convingere, precum amu venitu noi ca dlu Babesiu uneltesce nu pentru, binele bisericii, ci din contra.

Sfășindu-ne noi între noi, consumându-ne până și acele poteri mici, de cari mai dispunemu — că cându ne-amu fi juratu a nu ne pôte înțelegere, a nu ne pôte despartă de pasiunile personali, pre cari insine-le nutrimu de buna voia cu multa predilectiune — apoi celu putieniu sa nu mai strigămu în lume, ca totu reulu ne vine numai — și totu numai dela străini!

Cu aceste incheiu, pentru astadate dle redactoru. Provedința Ddieșca, fia și asta-data cu națiunea și biserică noastră! —

Arondarea municipiilor este la ordinea dilei în foile unguresci. Unu articulu în „P. N.“ tacședia de non sensu arondarea succesivă susținută de unii. Deca e vorbă ca prin această s'aru crutiă interesele unoră nu trebuie uitătu ca interesele societății sunt de a se pune totu-déună mai prosusu de interesele speciale.

Dietă Croatiei s'a deschisu în 25 Augustu n. de către presiedintele Muzarancii cu o cuventare, în carea esprima speranța de o înțelegere. Acceptarea proiectulu de complanare între Croatia și Ungaria e verosimila.

Provincializarea confiniilor militari progredia fără de nici o pedecă. Comitatele Baciuca, Temesiu și Torontalu au avutu adunările loru go-

nerali, in cari li s'a arlatu fostiloru confnari carele este cerculu loru de activitate in adunările municipale.

Nu este de multu de cându se vorbea multu si tare despre o fusione a centrului stângei cu dreptu. Cu deosebire se vede a fi datu ansa la supositiunile aceste unele enunciatuni ale lui Csernatony, in cari dicea elu, ca trebuie lasata cert'a dreptului de stat, carea desparte pre dreptu a de stâng'a la o parte. In Debrecinu inse, unde e resiedinti'a puterei tisaistice cogeta altfelu ómenii pentru aceea in o adunare generale au condamnatu tienut'a fusionistica.

In Spania a au inceputu lucrurile a lua o directiune mai favorabile pentru republicani. Telegramulu celu din urma ne spune ca carlistii furu batuti la Tortola in 24. I. e. asiá de tare încátu a fostu siliti a trece frontierele in Francia.

Sabiu 8 Augustu v. 1873.

Domnule redactoru! Déca onorabil'a redactiune in nr. 63 alu „Telegrafului Romanu“, au avut placerea si pasiunea, a se ocupa mai pre largu de actulu si rezultatulu alegerei de deputatu clericale in cerculu elect. I. pentru congresulu conchiamatu pre 26 Aug. a. c., a atinge acolo si persón'a mea — in modu asitatu ¹⁾ — a retacé lapte severitate de o parte si a atribuí partei celei-lalte fapte scornite ²⁾; credu ca onorat'a redactiune nu va respusu, prin care se reduca tóte la adeverat'a loru valóre ³⁾, nici nu se va lua in nume de reu déca valorându faptele se vor aduce in combinatiune si persónele active.

Situatiunea presenta este asiá de apesatória si atmosfer'a nóstra sociale asiá de suffocatória (?) — innadusitória — încátu intr'adeveru, se cere o taria extraordinaria, o rabdare si suferintia spiritala pâna la martiriu, a mai privi cu pacientia si cu tacere la tóte câte se petrecu, la tóte câte se planvescu, câte se uneltescu, si apoi pre ce căli, cu ce medilóce ⁴⁾?

¹⁾ Ce sa i faci proverbulu: „precum e sântulu asiá o si tamâia“!

²⁾ Ce fapte s'au retacutu si cari suntu acele scornite? E de miratu, ca de câte ori te-amu intalmitu in publicitate totu-déun'a te-amu gasitu in midiloculu lamentatiuniloru, ca ti s'a facutu nedraptate; dara sa vedemu ce dici mai departe.

³⁾ Acést'a se facuse prin cele publicate in nr. 63 alu „Tel. Rom.“, publicámu respunsulu inse cá sa vedi d-ta si sa vedea publiculu cátu suntemu noi de indulgenti fatia cu d-ta!

⁴⁾ Dara, asiá este, inse tóte aceste aru trebui sa le dicemu noi, cáci amu voi sa scimu in ce se cuprinde suferintia martiriale a d-tale?

FOISIÓRA.

Discursu

tienu in 29 Iuliu st. v. a. c. la intrunirea din Sabesiu.

Motto: „Lenesiulu, care ascunde mân'a in sinu, nu póte se o duca la gura.“

Im. Solomonu.

(capetu.)

Sub conducerea tieraniloru extraordinari Horea si Closc'a au spartu, au arsu, au ucisu cu o furia demna de suferintiele seculare, si dupa ce au gostat libertatea de câte-va septamâni au cadiutu victima resbunârei.

Din cele disse pâna aci se vede apriatu ca in luptele nóstre politice ne-a lipsitu factorulu celu mai puternicu, industri'a si comerciulu.

Comerciantulu si industriasiulu, liberu si independentu prin positi'a sea, cáci esistinti'a lui nu depinde din gratia nimerui; asediatu cu locuintia in carentulu afaceriloru publice, in loculu celu dintâu orasie, ceea ce face, cá elu se fia totu-déun'a in este chematu a eloptá si a pastrá drepturile si libertátile nationale. Amu disu a pastrá drepturile si libertátile, cáci iu adeveru este cu multu mai greu, a pastrá decátu a castigá ce-va.

Eruptarea si conservarea unei positiuni mai bune cere de necesu spiritulu de sacrificiu. Acést'a se nasce si se nu necesu in proportia mai mare orasie, unde este inteliginti'a si averea. Averea si inteliginti'a suntu in

Amu ajunsu departe — amu ajunsu sa vedemu inplundandu-se si luptandu-se cá sa ajunga la valóre morale, si la noi doctrina si principiulu: „finis sanctificat media“ ⁵⁾.

O mica proba de astfelu de moralu este si opera: „O alegere de deputatu“ din nr. 63 alu „Tel. Rom.“ ⁶⁾.

Sa me ierte onorat'a redactiune, déca eu acést'a opera, nevedeti-o subscrisa de nimenea, o atribuiu onoratei redactiuni si in cele urmatórie me voiu adresá cátra ea.

Este unu ce nequalificaveru — cá sa nu-i dicu cu numele celu adeveratu — cá unu actu severitu in publicu inaintea si prin concursulu a 45 de barbatii preoti, partea cea mai mare carunt si de biserica bine-meritati, unu actu severitu in tóta liniseea si in cea mai buna ordine si legalitate, sa se mai póta suci si resuci, combate si stigmatísá de ilegalu ⁷⁾.

Este o mare cutesantia a degradá pre o preotime din dóue tracte protopresviterali la starea nedemna de o turma de oi — séu cum au disu cine-va — de vaci, — pre carea unulu séu doi baieti sa o máne in catrau li place; dara este o ironia cu ntátu mai mare si o aparitiune cu atât'a mai trista, a trambitá in lumea larga: „Constitutio liberale bisericesca!“ si de alta parte inca vibrandu oscilatiunile trombitiei, a pretinde cu pumnulu restiu: supunere la noi fatia de alegerei de deputatu; in-creg'a archidieceasa este subminata si pusa cá in stare de asediulu din partea unoru ómeni, cáci pentru scopuri personali, pentru interese egoistice a cátoru-va ⁸⁾.

Prin acést'a numai se póte justificá esacerbatiunea, ca in Sabiu tocma inaintea usiloru loru le-au cadiutu candidatulu; si lipetulu de periclitat

⁵⁾ Si durere ca amu si ajunsu, cáci eata ca: gura pecatosulu adeveru graiesce.

⁶⁾ Voce-i sa dici: opera alegerei de deputatu publicata in etc.

⁷⁾ Noi Ti punem intrebarea, ca cualificaveru e cându cine-va vine, si aceea ce se póte prinde cu mân'a o néga in publicu? ba cualificaverulu si da aieru de a face pre tóta lumea peatósá si numai pre sine curatu cá lumina?

⁸⁾ Tóta dreptatea, dara pune-ti mân'a pro inima si di d-ta ca n'ai calcatu acestu dreptu sântu constitutiunale, n'ai degradatu insu'ti cu consociulu d-tale preotimea, in fapta, la ceea ce dici si atunci apoi cauta si arunca autocratismulu si mai sciu eu ce asupr'a altor'a.

⁹⁾ Asemenea dreptu ai vorbitu, inse pentru cá sa vedea cinele dreptu acei cáti-va, cari subminéza etc., publicámu mai la vale manifestulu comitetulu d-vóstra litografatu, va se dica, pentru cá sa aveti cu ce subminá tóta archidieceasa, care menifestu este pentru d-ta de ópri a subrele aprun on. d-tale. Si apoi totu d-ta de cátra padure! Eare spunem d-ta cum se póte cualificá asiá ce-va, séu cum ai cualificá d-ta cându s'aru fi facutu din alta parte asiá ce-va?

orasie. Deci cându va vorbi inteliginti'a comerciu si industri'a romána in numele orasielor resunetulu va trece de siguru preste colónele Gazetei si Albinei.

Credu ca amu sulevatu de ajunsu important'a orasielor, a comerciulu si a industriei din punctu de vedere politicu, ne ramâne terentulu economicu si moralu. Natiunea romána, gratia puterei sele de viétia, cresce si se imptiesce. Pamentulu pre care locuesce si midilócele de traiu suntu totu acelea-si, cari erau acum 200 ani. Déjá au inceputu a fi insuficiente. Ce va resultá, déca noi vomu ramâne totu pre lângu acést'a? léta o intrebare care ni o amu pusu alátu de raru si la care n'amu respunsu nici odata intr'unu modu satisfactoriu.

Lips'a midilóceloru de traiu aduce pre omu a traí din mâna in gura. Acést'a lu umiliesce, cáci scimu cu totii, ca intr'unu modu se póta unu omu cu dare de mâna, si inaltulu acel'a, care n'are unde sa-si plece capulu. Umiliati'a detrage semtiulu de onóre si pudóre. Omulu fara acestea devine fiinti'a cea mai misera, si este constatatu, ca acést'a e partea cea mai slaba a natiunei, si ca in acést'a betia si alte vitie si recruta in numeru mai mare victime sele. Omulu cu dare de mâna are destule ocupaciuni, care i rapescu tempulu, ba chiaru cogetele la vitie ordinare. Omulu cadiutu sub pressiunea seraciei cauta ónume felu de felu de midilóce, pentru a scapa celu puocinu câte-va momente de greutatele sortiei.

Proletari nu avemu pâna acum'a si cu tóte aceste simptome triste se vedescu ici colea. Suntu unele sate române, a-si poté numi in însimi dupa mic'a mea esperantia, pâna la 10, in care popula-

rea bisericeii, de vinderea dreptulu archidiecesei, de lingusiri, de pressiune si altele.

Si cine altulu e in stare sa faca tóte acestea, fara numai, consortiulu multu iubitulu si proscrisulu protopresbiteru Hanni'a? ¹⁰⁾

Domnule redactoru! a-ti luat parte activa — de-si dupa parerea mea basato pre liter'a legii, nechiamatu ¹¹⁾ — la intregu actulu acestei alegerei; déca d-ta erai omu impartialu, erai detoriu adeverulu si chiaru reputatiune d-tale ¹²⁾, cá, avendu placere sa iesi cu elu inaintea publiculu, sa-lu des-rii asiá, precum elu deincea publiculu, sciindu ca avemu la elu fára d-ta 44 de decursi.

Multiamita lui Ddiu si preotimei tractuali, eu, — potu dice preste tóte — me bucura de stim'a si incederea acelei'a si de ascultarea ei, dara nu de o ascultare órba, pentru — ca eu amu condamnatu si voi condamná pre toti si cari pretindu, si cari dau atare ascultare órba ¹³⁾. — Dara pre lângu tóte acestea Te-asi rogá de redactoru sa-mi numesci numai pre unu preotu dintre cei 40 din ambe tractele cari au participatu la alegere, cu care sa fiu vorbitu eu inainte de 3 Aug. a. c. despre alegere, si sa-i fiu propusu numai, — ceea ce este nu numai iertatu, dara de multe ori si detorint'a, — pre N. séu N. de candidatu ¹⁴⁾; séu care preotu, Vineri in díu'a alegerei din bunatatea mea aru fi fostu chiamatu la mine séu la par. prot Popescu spre a-i i m p u n e, ca pre cine sa aléga?

¹⁰⁾ Credi d-ta ca déca faci espectoratiuni de aceste, adeverulu nu remane totu adeveru? Spectoratiuna d-tale adeverulu ca archidieceasa nu are unu dreptu restrens la alegerea episcopulu seu, si restórna d-ta dreptulu ei de a avé 60 representanti, restórna in fine, ca alesulu d-tale nu e oúne diecesu care este deosebitu consecrata unei din cele dóue diecesu sufragane si fa pre cine-va sa créda, ca archidieceasa nu perde unu votu la alegerea de Metropolitu si apoi di d-ta, celu dintâiu pre lume, ca a perde voturi este o fericire, pentru ori-ce representantia. Cátu pentru cele-lalte a se vedé mai susu.

¹¹⁾ Mi pare reu ca slabiciunile in cunoscintiele d-tale despre legile bisericeii nóstre le strapuni si in publicitate. Atát'a jerifa nu pretindeamu. Se vede acum ca adeverulu ai dísu in sinodu ca orbcaiesci; dara adeveru a dísu si acél'a care ti-a reflectatu, ca celu d-ta sa orbcaiesca in orbcaire ti-ane percurtu. Cei d-ta cându erá Par. Popescu numai profesorulu in seminariulu archidieceanu si erá notariu alu colegiulu in Saliste, atunci nu se vatemá liter'a legii; acum ca suntu alti sa vatemá legea. — De unu astfelu de taltucioru de legi sa ferésca Ddiu pre tóta lumea!

¹²⁾ Ce mila te-a ajunsu de mine, dupa ce mai întâiu m'ai injuratu cá unu . . . de „s. . .“

¹³⁾ Pentru aceea fugu totii tengerii cei buni din tractulu Precinstiei Tale, d. e. Iosofu, gimnastu absolutu cu maturitate, . . . de carii nu ai nici unu preotu.

¹⁴⁾ Cu toti ai vorbitu, nu cu unulu, si mai pre urma, dupa cum ai marturisit d-ta si P. Popescu si cu P. Cuntianu inainte de alegerei, diceati, cu cinci dile, cáru'i inse iera dupa marturisirea d-tale iai fostu impartasitu lucrulu sub strictissim'a rosa.

tiunea romána stationédia, si acést'a din caus'a seraciei. O parte din cei mai seraci, din caus'a traifulu reu, si a betiei moru inainte de vreme in numeru mai mare cá in alte locuri, iera alta parte totu din aceea-si causu iau locu in capu spre a inmultí proletariatu in alte párti. Si acést'a este o perdere forte simtibila din punctu de vedere nationalu.

Pentru cá sa nu cademu si mai multu in impasulu acést'a, si pentru cá se punemu stavila reultu, pâna cându este la inceputu, trebuie sa ne gândim si se deschidemu si alte midilóce de traiu, cá acesti nenorociti sa-si póta castigá pânea cea de tóte dilele intr'unu modu onestu.

Natiunile cele mari cum e natiunea germána, si altele, au ajunsu departe cu crearea de astfelu de midilóce. Fiindu ca ei au trecut preste industria si comerciulu, au inceputu a colonisá locurile desierte si mai puocinu locuite din lumea vechia si noua. Tempulu ne silcesce, cá se urmámu si noi calea strabatuta de densii, si sa incepemu cu o óra mai curenda a ne créa industria si comerciulu nationalu.

Lucrulu este mare, cere sacrificii si tempu. Déca nu vomu stá cu mânile in sinu câte-va decenii ne va dá aceea, ce nu ne-au potatu dá tóte seculile, ce au trecut preste capetele nóstre. Decenii in viétia popóreloru suntu dile; munc'a si sacrificiile se uita, dara opera ramâne neperitóre si urmasii nostri voru binecuvéntá memori'a celoru ce s'au ingrigitu pentru densii. — Sa resumámu acum pre scurtu ceea ce amu disu! Nu voim, pre terenu politicu, subjugarea nici unui poporu, dara voim a nu fi subjugati de nimenea, si a ne ocupa in patriá

Din 42 de guri resuna la acés'a: „unu mare mare neadeveru au propoveduitu¹⁵⁾ Telegrafulu“! Lucrulu, dle redactoru! — déca vei binevoi a-ti aduce aminte — s'au intemplatú asiá:

Pre la 8 1/2 óre in diu'a alegerei, o parte mare din alegatori se aflau pre strada aprópe de resiedinti'a metropolitaná, impartiti in patru grupe.

Parintii asessori consistoriali Nicolau Cristea¹⁶⁾, Moise Lazaru, Dimitrie Cuntianu si archidiaconulu Fratesiu, tieneau predici preotiloru, fia-care la câte o grupa, cá sa aléga de deputatu pre parintele asessoru consistorialu Nicolau Cristea.

Par. archidiaconu Fratesiu umblá dela grupa la grupa si dela preotu la preotu, cu o epistola in mâna, priu care incercá a seduce preotimea sa crédá, ca Présánti'a Sea Par. Episcopu Ivacicovicu, — dupa cum ii au scrisu unu par. protopopu, — are sa fia alesu de deputatu in cerculu alu VI electoralu, sa nu se aléga si in cerculu acés'ta, cá nu fiindu Présánti'a Sea alesu in doue cercuri, cerculu nostru se remana fára deputatu¹⁷⁾.

Asiá amu aflatu eu preotimea haranguata, carea inse cáto amu ajunsu in mediulocu ei, s'au adunatu in giurulu meu, — aretandu invederat'a nemultiamire cu candidatulú propusu de susu numitii patru domni¹⁸⁾.

Vediendu acés'ta amu dechiaratu preotimei, ca eu suntu pentru alegerea Présántiei Sele Par. Episcopu Ivacicovicu. P. archidiaconu Fratesiu au avutu cutesanti'a a scóte si inaintea mea mentionat'a epistola, a-mi dechiará, cumca are scire prea sigura, ca Présánti'a Sea P. Episcopu Ivacicovicu nu numai va fi alesu in cerculu alu VI. dára au si dechiaratu alegatoriloru ca va primi mandatulu*), de-si par. archidiaconu sciá (?) fórté bine, ca cerculu alu VI esté dela Ddieu si dela ómeni destinatu pentru densulu, precum in fapta s'au si aretatu. O caracteristica cá acés'ta dela unu archidiaconu teneru, care promite multu in venitoriu.

Destulu ca apucaturile parintiloru de mai susu nu au prinsu si cursele loru au remasu fára de nici unu efectú¹⁹⁾.

Cum au fostu convinsa si petrunsa preotimea din prelegerile de pre strada a dd. asessori consistoriali, cá sa-si concentredie voturile in candidatulú domnielora sele? au aretatu eclatantu, rezultatulu alegerei, carea 'mi pare bine, ca in contra convingerei melo — s'au severstú in fatia si prin concursulu — de-si negativu — alu dd-loru.

¹⁵⁾ Te insieli.

R.

¹⁶⁾ Nu este adevératu.

R.

¹⁷⁾ Se vede ca d-ta erá-i totu printre grupe; epistola este adevérata si temerea Par. Archidiaconu asiá dara inca a fostu fórté intemeiatu.

R.

¹⁸⁾ Acés'ta e unu neadeveru necualificaveru.

R.

¹⁹⁾ P. archidiaconu nu a dísu ca Présánti'a sea, ci alti din giurulu Présántiei Sele a rugatu pre respectivii sa lu aléga; pre cándu D'ta ai dechiaratu ca ai doue epistole deadreptulu dela Présánti'a sea ca primesce alegerea in cerculu I.

R.

¹⁹⁾ Difficile est satyram non scribere.

R.

loculu, ce ni se cuvine dupa dreptu si dreptate. Prin crearea industriei si comericiului, voimu sa creámú fortulu nationalu, care se infrunte fortunele si vijeliile tempului si din care sa ne eluptámú imparlasire ecuala la beneficiile, ce le ofera unu statu regulatu, intru sustinerea cáru'i contribuimú de seculi cu averea si sángele nostru. Voimu sa ne creámú acelu fortu, din care sa facemú valábile pretenziunile cele drepte, ce le avemú cá majoritatea locuitoriloru din acés'ta tíera. Din punctu de vedere economicu si moralu voimu sa scótemu din oráşiele saraciei, si se conservámú cá luptatori bravi pre fiii si fratii nostri, voimu a sustiené demnitata si onórea tuturor membriloru organismulu nostru nationalu; voimu in fine sa alungámú si sa dene-gámú tuturor vitiloru, cari au inceputu se róda in vinele nóstre, domiciliulu dintre noi. Siguru ca amu aflatu inimi románesci care batú cá si inim'a mea pentru binele si prosperarea natiunei, siguru ca amu aflatu simtieminte nobile in acé'a cátra cari n'amú adresatu, afirmu pentru ultim'a óra; ca industri'a si comericiulu suntu baile din care se scóte averea, moralitatea si tari'a unei natiuni. Fia-ne pururea aminte ca acés'te suntu petrile din capulu uoghiului, pre cari se voru basá drepturile si libertátile nóstre!

Deci sa nu ascundemu mân'a in sinu, ci se folosimú bine presintele, déca voimu sa avemú binecúventárilé posteritátiei, cáci la din contra ne ascépta blastemele copiiloru nostrii. Amu dísu.

Ioanu C. T a c i t u.

Congresulu e chiamatu si singuru (?) indreptatitu a-si esprime verdictulu asupra acésti actú, atátu in privinti'a formeí cátu si alu egalitátiei; sum siguru ca acelu verdictu va fi altulu, de cum este alu „Telegrafulu“.

Ce anume si cum s'au vorbitu in conferinti'a privata dintre actulu alegerei? acés'ta s'aru puté sci numai, déca ne-amú fi fostu preingrigitu de unu stenografu. Destulu ca se constatéza si din partea contraria, ca lupt'a din partea acés'ta au fostu prevalenta²⁰⁾. Cátu pentru cele ce mi se atribue mie ca le-si fi vorbitu, me aflu detoriu adevérului a dechiará, ca nici o litera nu e adevératu.

Eu amú combatutu parerile si argumentele celoru trei entevorbitori, Lazaru, Cristea si Cuntianu, si amú inchiaiatu asiá: „S'au conferitu destulu, eu redeschidu siedinti'a si postescu pre fratii PP. alegatori, cá fia-carele sa-si dea votulu seu liberu dupa cea mai buna sciintia si convingere.“

Este caracteristicu, ca p. asessoru Cristea in apertarea candidaturéi sele au admisu possibilitatea, cá Présánti'a Sea Par. Episcopu Procopiu sa fia alesu in tóte cele diece cercuri preotiesci din archidi-cesa, au concesu sa se aléga in ori si care dela II pâna la X. fara a aflá lucrulu in contr'a spiritulu légei si in contr'a naturei; numai in cerculu I. nu. Ací e vendiare de dreptu, tradare, lingusire etc. etc.²¹⁾

Déca cu ocaziunea acésti actú de alegere póte fi vorb'a de pressiune; apoi acés'ta numai la dd. ases. consist. Lazaru, Cristea, Cuntianu si archidiaconulu Fratesiu se póte reduce; pentru ca bine scii dle redactoru! ca tóta pressiunea — apesarea — se face de dinsusu in josú, si prin potere. — Cine suntu noi doi protopresbiteri, fatia de trei ases. consist. si unu factotum archidiaconu? Déca inse totusi pressiunea ni s'aru atribui nóue, atunci nu aru poté urmá alta, decátu ca numitii parinti préonorati séu nu suntu la loculu loru, séu n'au increderea preotimei, séu au luptatu pentru o cauza nu drépta, séu tóte trei laolalta²²⁾. — Ceea ce inse noi nu potemu concede.

Nu pressiune dara dle redactoru! ci convingere si credintia au fostu motorii actulu si rezultatulu alegerei nóstre. Apoi scii d-ta fórté bine si aceea, ca din pétr'a convingerei si a credintiei, de o 2-i pune si in téscu nu póti stóroe apa²³⁾.

In asfelulu de impregiurári trebuie sa ne mirámú de mirarea cárei'a i dati spre pressiune cándu diceti: „esté curiosu cá preotimea afara de cele dise inainte de actulu alegerei, aprobá tóte vorbirile celoru ce vorbira contra candidatiunei facute de ambii pp. protopresbiteri. — Din care aprobári de altmintea, afara de un'a, multu doue voci — aduti aminte dle, — nu s'au auditu²⁴⁾. —

Se pune mai pre urma intrebarea: ce servitiu si cu a cui scire, au facutu susu dísi doi protopresbiteri Présántiei Sele P. Procopiu?

Ni veti tertá dle si domniloru? déca lucrulu acés'ta s'au facutu acum deodata fára scirea si binecúventarea d-vóstre, — dara sa avemú mangaierea ca s'au sigilatú cu scirea, invoirea si votulu celoru indreptatiti.

Apoi noi n'amú cantatu, n'amú intentionatu sa facemú servitiu persónei Présántiei Sele Parintelui Episcopu Procopiu, — precum facu cei ce se inchina la chipuri cioplite²⁵⁾, cá sa se sature din jertfele acelor'a²⁶⁾ de care servitiu scimú ca Présánti'a

²⁰⁾ Cátu pentru poterea argumentelorú asiá este, si me miru ca vini sa constatézi si d-ta acés'ta. Asiá dara marturisesci insuti ca al invinsu numai cu voturile preotimei castigaté de mai inainte.

R.

²¹⁾ Se vede ca nu ai intielesu bine cele ce a dísu Par. as. Cristea; cándu a admisu possibilitatea acéle'i-a-si alegeri si in cele nóue cercuri ale archidiecesei, a admisu numai ceea ce s'a intemplatú in cerculu I, ergo ceea ce este in cerculu I aru fi fostu si in cele-lalte nóue.

R.

²²⁾ D-ta atestezi prin acés'ta fára de a voi, ca consistoriulu n'a intrebuintiatu nici o pressiune asupra nimeni, pentru ca acés'ta se tene de obiceiulu celoru subsemnati in manifestulu publicatu. Asiá in privinti'a acés'ta déca tacea-i remanea-i filosofu. Dealtmintea nu scii d-ta istori'a tiganului cándu i-a dísu óre-cine: „scóla mei din drumu ca vine imperatulu!“ ca a respunsu: „ca dóra nu vine Mari'a Sea dlu solgabireu!“

R.

²³⁾ Fórté bine, asiá este, dara din intunereculu ne-sciiintiei fára de téscu la unu simplu cuventu magulitoriu storci munti de aur.

R.

²⁴⁾ E de creditu ca d-ta nu vei fi auditu mai multu decátu dóue, ba me miru, ca le-ai auditu si pre acés'te. Causele nu le mai spunemu.

R.

²⁵⁾ De cari d-ta de s'guru, ca nici nu te tieni, dara nici nu le respectézi, pentru ca se vede ca-ti place totu ce e necioplitu.

R.

²⁶⁾ Pre cátu nu-ti placu chipurile cioplite pre atát'a

Sea n'are trebuintia; ci amú cantatu, amú nisútu sa facemú servitiu causei (?) celei grave, momentuóse si de mari dimensiuni pentru intrég'a biserica si provinci'a nóstra metropolitaná.

Noi ne-amú infatisiatu lucrulu asiá:

Congresulu electoralu are a resólve o problema grea, are sa aléga pre urmatorulu marelu de eterna memoria demulu Archiepiscopu si metropolitu Andreiu²⁷⁾. La resólvea acéstei probleme nu e chiamatu ori si cine, fia chiaru si alesu.

Dreptulu de alegere passivu alu singuraticelorú eparchii — care multiamita constitutiunei nóstre bisericesci²⁸⁾ — nu e restrinsu, fára la numeru, ne-amú tienutu de cea mai strinsa si mai sánta detorintia, a ne folosi de elu asiá cá cerculu nostru electoralu sa dea congresulu contingentulu seu, prin alegerea si ablegarea — cátu se póte — alu celui mai demnú si mai chiamatu barbatu din cerculu provinci'e nóstre metropolitane²⁹⁾, carele sa si scia si sa aiba si cea mai firma vointia si cea mai curata consciintia a conlucrá la deslegarea marei si grelei probleme, spre binele si prosperarea s. nóstre biserici metropolitane in genere si archidiece-sane in specie.

De atare barbatu amú creditu a fi oflatu in Présánti'a Sea Parintele Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu.

Noi tare credemu ca déca numai 61 de deputati congresuali cá Présánti'a Sea deputatulú nostru voru siedé in congresulu nostru electoralu, problem'a acésti'a se va resólvi spre marirea lui Ddieu, spre binele bisericeí nóstre archidiece-sane si metropolitane si spre onórea congresulu.

Déca acés'ta insémna a lucrú in contra spiritulu légei, in contra naturei lucrulu, apoi fia voi'a d-tale dle redactoru! cu sum cu totulu totu de alta convingere³⁰⁾; congresulu ne va lúminá pre amendoi.

I. H a n n i ' a.

Publicámú aici acéstu manifestu cá sa véda publiculu si P. Hanni'a cine a influintiatu séu dupa cum dice P. Hanni'a subminatú archidiece-sa cu ocaziunea alegéiloru. Noi avemú mai multe esemplarie de acés'te cari ni-au venitu din cele mai diverse párti ale archidiece-séi, tóte suntu litografate. Esta-lu:

„Multu onorate Domnule! Actulu alegerei de Metropolitu, pentru care e convocatu congresulu nostru bisericescu pre diu'a de 7 Sep. 26 Aug. a. c. la Sabiu, fiindu de cea mai mare importantia pentru interesele nóstre bisericesci si nationali, credemu de detorintia fa-cui, de a conlucrá la reesirea lui norocósa si salutaria.

„Nu incapé indoie'l'a, ca rezultatulu depinde dela modulu, cum va fi compus congresulu. Credemu deci ca in punctulu acés'ta avemú ne aperata trebuintia a ne comunicá ideile si a ne intielege de tempuriu.

„Intr'o conferinti'a de mai multi barbati bine simtitori tienuta ieri aici in Sabiu ne intr'uniremu asupra mai multoru persóne devotate causei nóstre comune si cari credemu, ca voru concentrá increderea respectiveloru cercuri electorali. Ne permitemu a-ti comunicá parerea numitei conferintie cu privire la cercurile d-vóstre si a ve recomandá cá deputatu congresualu preotiescu pentru cerculu d-vóstre elect. VII din Jabonitia pre dlu protopopu Iosifu Brancovanu*) din Idicelu, iéra cá deputatu mirénu pentru cerculu d-vóstre electoralu din Galatiu, pre dlu subjude reg. Ioane Boddilla din Sabiu.

„Incátu nu a-ti avé alti individi de asemene, ori de mai mare incredere pentru caus'a cea mare te rogámú a starui cu influinti'a d-tale latita pentru alegerea numitiloru barbati.

Ai multu onoratu D-Tale.

Sabiu in 8 Augustu 1873.

Stimatori.

I. H a n n i ' a, E. M a c e l a r i u,

Vis. R o m a n u, Dr. R a c o o i u.

inse nu te-ai departatu nici odata de jertfele cele grasé dela acelea.

R.

²⁷⁾ Pre care d-ta chiaru si in o adunare generalu, in audiulu tuturorú, nu te-ai sfíutu a-lu numi in batjocura de „principalulu meu“.

R.

²⁸⁾ La care d-ta n'ai contribuitu nimic'a.

R.

²⁹⁾ Respectu cátra persón'a pre carea o simámú mai multu decátu d-ta, aici inse e vorb'a de dreptulu archidiece-séi datu de stat. Organicu, pre care d-vóstra l'ati calcatu in picíore. Si tocm'a din acés'ta cauza credemu ca pre lángu congresu mai are si archidiece-sa sa vorbésca, pre carea o atinge mai de aprópe, unu cuventu dóue.

R.

³⁰⁾ Suntu urme despre convingerile d-tale, ale suntu numai identitatea cu ceea ce-ti vine mai bine.

R.

*) Destituitu.

R.

Mercuria in 10/8 1873.

Omulu lasatu de sine singuru pre acestu pamentu aru rataci. Facultatile lui spirituale nu se potu coltiva fara ajutoriu strainu. Acestu ajutoriu 'lu primese omulu mai intaiu din casa parintiesca.

Dara cas'a parintiesca nu e in stare a da micului omu totu ajutoriulu spiritualu necesariu spre a face din trensulu aceea, pentru ce e destinat in lume. De aici apoi necesitatea scolei, a carei chie-mare e a face din micii copii apoi omeni folositori siesi nationei, bisericei si in generalu societatiei omenesci. Spunu unu adeveru, candu dicitu ca scolele nostre gr. or. din acestu tractu protopopescu pana in anulul trecut nu s'au bucuratu de spriginulu loru necesariu. Caus'a a fostu de o parte neintelegeria intre noi invetiatorii, de alta parte neinteresarea barbatilor, cari au fostu pusi in fruntea noastra, si a celor chie-mare au fostu a inainta invetiamentulu in poporulu nostru si prin acest'a a lucra din tote poterile la edificiuu nationalu.*)

Astadi multiamita lui Ddieu, carele ne-a tramisu in mijloculu nostru pre unu adeveratu barbatu alu dorintieloru si acceptariloru nostre, carele din tote poterile se silesce a pune in acestu tractu pescu acola si biserica in gradulu, ce li se cuvine, si prin acest'a inaintedia interesele nostre bisericesci si scolari. Si acestu barbatu e precinsti'a sea parintele Ioanu Drocu, administratorulu acestui tractu pescu.

Densulu, indatu ce a venitu intre noi, n'a crutiatu nici o ostenela, nici unu sacrificiu spre a pune scolele si bisericele nostre in ordinea cea mai buna.

Astfelu 'lu vedemu ridicandu scole pre unde nu suntu, inmultiendu salarele invetiatoriloru, ajutandu mai departe prin concursulu seu spiritualu cauzei invetiamentulu.

In acestu anu a avutu fericit'a idea, de a intruni pre mai multu tempu pre invetiatorii gr. or. din acestu tractu protopopescu in opidulu Mercuria pentru perfectionarea loru in sciintiele ce privescu scola elementara. Densulu, ca barbatu practic de scola, fiindu convinsu, ca conferintiele invetiatoresci usitate pana acum nu contribuiescu mai nimicu la inaintarea invetiamentulu, a propusu sinodulu pescu din acestu tractu tinerea unui cursu supletoriu cu invetiatorii din acestu tractu pre spesele comuneloru.

Ide'a acest'a a siefului nostru districtualu bisericescu si scolariu a fostu primita cu o via placere de catre sinodu si intregulu protopopiatu si astadi ne vedemu pentru intrig'a luna Augustu adunati in Mercuria. Inse, nu ca se tienemu conferintia, pentru ca trebuie se marturisescu, ca noi invetiatorii romani preste totu*), nefiindu asemenea calificati, nu suntemu in stare a face conferintia, ei ascultamu prelegerile ce ni se proponu, si anume ni se pred'a: metodic'a propunerii religioase in scolele elementari, legografi'a in legatura cu invetiamentulu intuitivu, metodic'a cetirei, scrierei, ortografiei, gramaticii, si a stilisticii in clasele urmatoare, metodic'a calculului, cantari bisericesci si nationale pre langa acestea disciplina si administratiunea scolara.

Ori-cine scie cu cata greutate petrecemu noi astadi aici departe dela casele nostre, din cauza ca noi invetiatorii in generalu suntemu reu platiti, si prin urmare lipsiti de mijlocu materiale. Afara de acea toti invetiatorii din tractulu proppescu alu Mercuriei suntemu si economi de pamentu, carele acum trebuie lucratu; dara cu tote acestea nu semlimu nici cea mai mica greutate cu petrecerea noastra aici, pentru ca ne atragu interesantele prelegeri predate cu atat'a istetime si tactu pedagogicu de catre conducetoriulu nostru dlu Ioanu Metiu invetiatoriu in Resinari, carele pre langa acest'a se porta cu atat'a afabilitate cu noi invetiatorii.

Regretamu numai, ca precinsti'a sea parintele administratoriu alu acestui tractu proppescu Ioanu Drocu fiindu bolnavu nu pote asista si densulu la prelegerile nostre dopa cum doresce. La finea cursului, deca 'mi voru ingadui colonele pretiutului diueriu „Telegrafulu romanu“, 'mi voiu per-

*) Se pote acest'a candu a-ti avutu vre-o 42 ani in frunte-ve unu barbatu, care astadi face parte din corporatiunea ce sta in fruntea archidiecesei. R.

*) Credemu ca se voru multiamu forte frumosu invetiatorii nostrii de complementulu ce nu sunteti indreptati a 'lu face. Fia-care mature numai dinaintea usiei se! R.

mite a face o schitiare mai detaliata a tuturor lucrariloru nostrea.*)

Unu invetiatoriu.

Tote suntu bune si frumoase dara ni-aru pare forte reu candu s'aru adeveri seirea, ca cursulu celu supletoriu s'a intrebuintiatu si spre altu scopu, spre scopulu de a face din invetiatorii agenti electorali in hatirulu „consortiuulu“ cu cercariile tramise din Sabiu in tote partile tierii, in specie pentru alegerea si reesirea dd. Dr. R a c u c i u si Vis. R o m a n u. Asceptamu ca P. Adm. prot. sa clarifice publiculu in acasta privintia catu mai in graba, caci acest'a jace si in interesulu seu ca capu alu tractului protopresbiteratulu Mercuriei.

Din o epistola privata din partile Orastiei comunicamu spre orientarea publiculu urmatoarele:

Prin acest'a epistola va facu cunoscutu despre alegerea noastra cum au urmatu, si adeca: candu amu fostu la Solimusiu, parintele Protopopu alu Orastiei ne-a datu unu Circulariu venitu dela Sabiu subscrisu de nese persoane inalte de d-lu Protopopu Ioanu H a n e 'a, Ilie M a c e l a r i u Doctoru B o r c e a (?) ca noi preotii sa staruim si se alegem pre dlu Protopopu alu Tractulu Orastiei Nicolau P o p o v i c i u, si de mirenu pre Profesorulu Pantilimonu D i m 'a din Brasiovu, noi din protopopiatulu Orastiei amu si fcutu dopa cum ne-a informatu parintele Protopopu, dara amu picatu, ca trei Tracte au fostu de parere sa alega pre parintele Protopopu P i s o — asi noi din partea Orastiei amu venitu cu budiele umflate; parintele Protopopu adfandu de veste, neau chie-matu pre totu preotii din tractu la Orastie, si pre toti 'au sfatuitu ca, in Sinodele parochiale sa alega pre unu individuu din Castan anume Samoila P o p u iuristu absolutu, — dara totu sfatulu domnii sale, au fostu indiedaru, ca preotimea n'au ascultat, ca unii au alesu pre Samuilu Popu, si unii pre Doctoru Tincu, si asi voturile seu impartitu si noi iera amu picatu. Tractulu Deveu nu s'au impertitu, si au si reusitu Dr. L a z a r u P e t c u totu de-a colo. —

Dare de sema.

(Intrebuintiarea baniloru loteriei pentru terminarea bisericei din Dev'o.)

Amu incasatu pana acum 1127 fl. 50 xr.
Din acesti bani amu eliberatu :
Contribuire la 5 ferestri si un'a usia 161 fl.
La cererea epitropiei bisericei pentru facerea boltei alteriului 200 fl.
Prin initiativ'a comitetulu s'a mai comendatu facerea a 4 ferestri si datu ca arvuna 100 fl.
Pentru spese de timbre, corespondintie etc. s'au inatu din cassa 38 fl. 49 xr.
Cu totulu 499 fl. 49 xr.
Se tienu la dispozitiune pentru lemniari'a ferestrilor (4) restu de 120 fl.
Pentru sticlele acestoru ferestri, s'a datu 140 fl.
Pentru ferariile usiei 40 fl.
Pentru varu 100 fl.
Cu totulu 400 fl.

In cassa se afla in totalu 628 fl. 1 xr. Eliberandu-se susu citatii 400 fl. a ramasu 228 fl. 1 xr. pentru a se incepe bolt'a bisericei. Rogamu deci cu insistentia pre toti acei ce au opritu losurile tramise de comitetu a ne espeda banii imediatu ca sa se poata fini bolt'a atatu de necesaria bisericei.

Presiedint'a comitetulu loteriei pentru terminarea bisericei.

Constanti'a de Dunc'a Schiau.

Varietati.

** Inceperea prelegeriloru gimnasiali normali in Nasendu din caus'a colerei se amena deocamdata pre prim'a Octobru. —

Dr. L a z a r u,
directore gimnasiale.

** Dupa unu conspectu oficialu au muritu de colera in Ungaria si Transilvania 60,000 omeni in restempulu dela Iunie pana la 15 Augustu.

*) Pentru acest'a amu fi si dinpreuna cu noi publiculu forte recunoscatori, deci ve rogamu in interesulu cauzei scolariu sa o si faceti. R.

* Din Alb'a-Iulia se scie foiei nemfiesci de aici „Hrt. Zitg“. ca acolo milit'ia si capata lefa in bucati de 1/2 cr. iera ampoiatorulu de statu li se solvesce cate 20—30 pana si 50 fl. din lefa cu bucati de cate 20 xr, 10 xr de argintu si cu arama. Caus'a, se dice ca e lips'a de bani de arthia-la casa pereptorele din locu.

* In Vien'a moru de cholera cate 30—40 persoane pre di. Mai intaiu s'a aretatu cu vehementia in centrulu cetatiei, de unde s'au estinsu mai departe. Esperintia a aretatu de asta data ca unde se i'au mesuri sanitarie de tempuriu se pote incunjiura flagelulu acest'a.

** Din caus'a secetei celei mari, vinu sciri din launtrulu tierii, cari proocescu culesu slabu si de cucuruзу (porumbu) si de vinu.

ad Nr. c. p. 15/1873.

Concursu.

Pentru ocuparea de 3 posturi invetiatoresci la scola gr. or. in Sighisior'a se deschide concursu pana in 15 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Pentru invetiatoriu de clas'a a III 300 fl. v. a. si 3 stenjini de lemne.
2. Pentru invetiatoriu de clas'a a II 250 fl. v. a. si 3 stenjini de lemne.
3. Pentru invetiatoriu de clas'a I-ia 175 fl. v. a. si cuartiro de o persoana in edificiuu scolei si lemne pentru incalditu de ajunsu.

Cate 175 fl. din lefele de susu se redica cu cuvantantia in rate lunarie din cas'a alodiala si restulu pana la 300 fl. si 250 fl. dela comun'a bisericesca.

Concurentii au de a si asterne suplicile loru instruate in intielesulu Stat. org. la comit. subscrisu parochiale sub adres'a presiedintelui Ioanu Siandru.

Invetiatorii suntu obligati pre langa obiectele propunende in scola, se conduca in tota Duminec'a si serbatorea cantarile bisericesci la st'a liturgia in coru cu copiii din scola si a tiené orele de repetitiune.

Cei ce voru documenta unu tempu mai lungu de servitiu invetiatorescu si calificatiune mai corespondentia voru fi preferiti.

In contielegere cu protopresbiterulu respectivu Sighisior'a in 20 Augustu 1873.

Comitetulu parochialu.

(2—3)

I. Siandru.

Concursu.

Pentru ocuparea stationei de parochu in vacant'a parochia Stoiceni de clas'a a III in protopresbiteratulu Solnocului alu II, se descide prin acest'a concursu in intielesulu inaltei ordinationi Consistoriale din 26 Iulie nr. 721 1873 pana la 14 Septembrie a. c. in-care di se va face si alegerea de parochu

Emolumentele suntu:

1. Dela 80 familii cate 2 ferdele mari de cucuruзу nesfarmitu, si 1 di de locru cu palmele.
2. Usulfructulu cimenteriuului.
3. Stol'a indatinata.

Doritori de ocupa acest'a statione au a-substerne concursule loru subscrisulu instruate in sensulu Statutulu Organicu si a regulamentulu adosa de sinodulu archidieceeanu din acestu anu, pana la terminulu susu atinsu.

C u p s i e n i in 8 Augustu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Samuilu C u p s i a

(1—3)

Prot. gr. or.

Concursu.

La scola romana poporala gr. or. din Purcarenii in protopopiatulu 1-iu alu Brasiovlui, fiindu de lipsa si alu 2-lea invetiatoriu se escie pentru ocuparea acestui postu invetiatorescu concursu cu terminu pana la 20 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Salariulu anuale de 200 fl. v. a.
2. Competitorii la acestu postu au a-si tramite suplicile loru instruate in sensulu Statutulu Organicu si adresate Pre Onoratulu Domnu Protopopu Iosifu Baracu in Brasiovu.

P u r c a r e n i in 10 Augustu 1873.

Comitetulu parochialu

Ioane B o g d a n u

Parochu ca Presiedintu.

(1—3)